

SADRŽAJ

UVOD 2

1. PROSTORNA ORIJENTACIJA I POLOŽAJ U PROSTORU DECE 3

1.1. Prostorne dimenzije predmeta 3

1.2. Serijacija 4

2. USLOVI I SREDSTVA ZA RAZVIJANJE POJMA PROSTORNIH DIMENZIJA 7

3. AKTIVNOSTI ZA STRUKTURIRANJE I RAZUMEVANJE PROSTORA 9

ZAKLJUČAK 11

LITERATURA 12

UVOD

Razvijanje pojma prostornih relacija, praktično prostorna relacija, i misaono rešavanje problema prostornih odnosa sastoji se u razlikovanju predmeta po njegovim osnovnim osobinama - oblik, obim, dimenzije i položaj u prostoru. Kretanje u prostoru i uspešno vršenje raznih manipulativnih aktivnosti uslovljeno je razvijenošću percepcije prostora i shvatanja prostornih relacija. Njihova razdvojenost uslov je opažanja i shvatanja veličine predmeta kao i pojedinih dimenzija. Ispitivanja su pokazala da postoji visok stepen korelacije između razvijenosti prostorne orijentacije i sposobnosti savladavanja čitanja i pisanja. Isto tako sporazumevanje bez upotrebe pojmova prostornih relacija veoma je teško.

U prvim mesecima dete upoznaje prostor dodirivanjem stvari. Kada ovlada pokretima i dostigne određeni nivo perceptilne zrelosti ono pruža ruku prema interesantnim predmetima, a nešto kasnije kreće se prema njima. U prvoj godini stiče sposobnost opažanja prostornosti na vlastitom telu, postepeno se kod deteta formira svest o postojanju prostora kao nečeg van njega. U isto vreme (posle godinu i po dana) u dečjem rečniku javljaju se prilozu kao vrsta reči. Izgrađujući prostornu orijentaciju prvo određuje položaj predmeta prema sebi, odnosno u odnosu na svoje telo, služeći se pri tom izgrađenom shemom tela.

Razvoj prostorne orijentacije zavisi i od pravovremenog i pravilnog imenovanja prostornih odnosa. Na taj način brže se vrši apstrahovanje i uopštavanje, brže se formiraju pojmovi. Reč kao nosilac pojma ima najveću ulogu u njegovom izgrađivanju. Verbalizacija prostornih odnosa naročito pomaže u određivanju prostornih odnosa među predmetima.

PROSTORNA ORIJENTACIJA I POLOŽAJ DECE U PROSTORU

U opažanju prostora i prostornih relacija veoma važnu ulogu imaju, pored vida, i proprioceptivni kao i kinestetički osećaji. Isto tako pored pokreta očiju i glave u razlikovanju prostornih odnosa izuzetno važnu ulogu imaju ruke. Ruka ima značajnu ulogu i u prostornoj orijentaciji. Isto tako razvoj prostorne orijentacije zavisi od stimulacije sredine i njenih podsticaja. Dete treba permanentno kroz neusmerene i usmerene aktivnosti podsticati u razvoju prostorne orijentacije i određivanju položaja u prostoru.

Osnovni program vaspitno obrazovne delatnosti u predškolskim ustanovama predviđa upoznavanje deteta sa osnovnim prostornim relacijama među predmetima i formiranju pojmova - u, na, napolju, gore, dole, levo, desno, ispred, iza, iznad, ispod, između, naspram. Izgrađivanje orijentacije uslovljeno je aktivnošću deteta u prostoru. Odvija se prirodnim redom, najpre se formiraju pojmovi gore i dole, zatim napred i nazad, a nakon toga desno i levo. Ubrzan je ili usporen u zavisnosti od obrazovne sredine i podsticaja koji iz nje dolazi.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com